

Tölgyfa-testvér

A szlovák népköltés antológiája

Minden sarkában egy angyal

A házunknak négy sarka van,
minden sarkában egy angyal,
közepében boldogságos Szűz
Mária,
ölében szentséges fia,
apolgatja, pólyáztatja.
Angyalok szálltak le hozzá,
szent szárnyaik alá vették,
a mennyországba föl vitték.
Az egek megnyílottak,
a harangok kongtak, bongtak,
a lelkecskék örvendeztek,
csak egyetlen maradt csendbe,
aki apját s anyját verte.
Bár én őket meg nem vertem,
de volt, hogy megfenyegettem.
S az, aki csak szándékolja,
mintha meg is tette volna.
Ó gyermek, ó, gyermek,
vétkeimért megkegyelmezz!
Meg nem bocsáthatok, amíg
az ég összes csillagait,
a tengerpart minden
homokszemét,
s a fák minden levelét
meg nem számolod.

A hallá vált asszony

Hercegasszony-dámánk
díszes palotáján
magát siratozva
faltól falig járkál.

„Istenem, Istenem,
jaj, mit cselekedtem,
éretted, száraz fű,
rózsám elengedtem.

Hogyha mentem volna,
dunai királyhoz,
dunai királyhoz,
a német császárhoz,

megláthattam volna,
a tenger hogy járja,
a tenger hogy járja
Dunánk dallamára.”

Senki sem hallotta,
csak az a kis szolgál,
csak az a kis szolgál,
ki lovát pucolta.

„Felséges nagyuram,
valamit mondanék,
valamit mondanék,
hogyha nem rettegnék!”

„Ne féljél, te legény,
szavad, akár enyém,
mögötted állok én,
nem lesz terád veszély.”

„Hercegasszony-dámád
díszes palotáján,
magát siratozva
faltól falig járkál.

‘Istenem, Istenem,
jaj, mit cselekedtem,
éretted, száraz fű,
rózsám elengedtem.

Hogyha mentem volna,
dunai királyhoz,
dunai királyhoz,
a német császárhoz,

megláthattam volna,
a tenger hogy járja,
a tenger hogy járja
Dunánk dallamára.”

„Hercegnő, asszonyom,
vedd magadra ruhád,
azt melyik olyan mint
holdfény és napsugár.

Holdfény és napsugár,
s az ég csillagai,
az ég csillagai,
tengerünk halai.

Menjünk hát megnézni:
a tenger hogy járja,
a tenger hogy járja
Dunánk dallamára!”

Először átúszva,
a parton kérdezte:
„Mondd, hercegem-uram,
asszonyoknak kéretsz-e?”

„Feleségem leszel,
csak úszd át még egyszer!”
Másodszor átúszott,
megint partra jutott.

„Mondd, uram-hercegem,
most végre elveszel?”
„Feleségem leszel,
csak úszd át még egyszer.”

Harmadszorra úszott,
a Dunába fúlott:
„Herceg úr, kegyelmezz,
én árva fejemnek.”

„Halászok, halászok,
szívem legkedvesebb,
szívem legkedvesebb,
halát kifogjátok!”

A hálót kivonták,
pártáját kifogták:
„Ez is kis halamé,
szívem kedvencéé.”

Mit másodszor fogtak,
picinyke láb volt az.
„Ez is kis halamé,
szívem kedvencéé.”

Harmadszor kivonták,
egészen kifogták:
„Ez volt az a kishal,
aki érettem halt.”

Varga Imre fordításai